

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 214)

**Manisa Milletvekili Bülent Arınç ve 30 Milletvekilinin;
Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel
Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve
Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına,
4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde
Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Bir
Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve
Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/165)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

		<i>Bülent Arınç</i>
		Manisa
<i>Hüseyin Tanrıverdi</i>	<i>Hakan Taşçı</i>	<i>İsmail Bilen</i>
Manisa	Manisa	Manisa
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Ahmet İnal</i>	<i>Atilla Koç</i>
Manisa	Batman	Aydın
<i>Medeni Yılmaz</i>	<i>Mehdi Eker</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Muş	Diyarbakır	Muş
<i>Musa Uzunkaya</i>	<i>Mehmet Fehmi Uyanık</i>	<i>Mahmut Göksu</i>
Samsun	Diyarbakır	Adıyaman
<i>Seyid Aslan</i>	<i>Nuri Çilingir</i>	<i>Süleyman Turgut</i>
Tokat	Manisa	Manisa
<i>Vahit Kiler</i>	<i>Şerif Birinç</i>	<i>Abdurrahim Aksoy</i>
Bitlis	Bursa	Bitlis
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Mehmet Özyol</i>	<i>Erdoğan Yetenç</i>
Manisa	Adıyaman	Manisa

<i>Öner Ergenç</i>	<i>Fatma Şahin</i>	<i>Bayram Özçelik</i>
Siirt	Gaziantep	Burdur
<i>Halil İbrahim Yılmaz</i>	<i>Recep Yıldırım</i>	<i>Alaettin Güven</i>
Kütahya	Sakarya	Kütahya
<i>Alim Tunç</i>	<i>Serpil Yıldız</i>	<i>Ali Osman Sali</i>
Uşak	İzmir	Balıkesir

GEREKÇE

4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümlerine göre üretici tütünleri yazılı sözleşme esaslı veya açık artırma yöntemiyle alınıp satılmaktadır. Teklifle sözleşme yapılmaksızın veya açık artırma yöntemiyle alınmayan üretici tütünlerinin ve sözleşme yapıldığı halde fazla çıkan üretimin de düzenlenen Geçici 2 nci madde kapsamında değerlendirilerek bir defaya mahsus olmak üzere Genel Müdürlükçe satın alınması imkânı getirilerek, mağduriyetlerin giderilmesi öngörülmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

9.7.2003

Esas No : 2/165

Karar No : 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Manisa Milletvekili Bülent Arınç ve 30 arkadaşı tarafından hazırlanarak 8.7.2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen 2/165 esas numaralı "Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi", Komisyonumuzun 9.7.2003 tarihinde yaptığı 58 inci birleşiminde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile TEKEL Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; 3.1.2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanunla Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TEKEL) yeniden yapılandırılmış, tütün ve tütün mamullerinin Türkiye'de üretimine, iç ve dış alım ve satımına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Bu Kanununun 6 ncı maddesine göre üretici tütünleri, yazılı sözleşme esaslı veya açık artırma yöntemi ile alınıp satılmaktadır. Ancak, uygulamada, söz konusu 4733 sayılı Kanunun ilk defa uygulanmasından kaynaklı olarak, sözleşme yapılmaksızın veya açık artırma yöntemiyle alınamayan veya sözleşme yapıldığı halde fazla üretilen tütünlerin değerlendirilmesi hususunda tütün üreticilerinin zor duruma düştükleri görülmektedir. Bu nedenle, bir defaya mahsus olmak üzere, söz konusu Kanunun ilk defa uygulanmasından kaynaklı olarak, tütün üreticilerinin, ürünlerini satamamaktan dolayı ortaya çıkan mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda düzenleme yapılması gereği hâsıl olmuştur.

Teklif ile, 2002 yılı ekici tütünlerinden, 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi çerçevesinde, yazılı sözleşme yapılmaksızın üretilip, ancak açık artırma merkezlerinde alıcı çıkmadığı için artırma yöntemiyle satılma imkânı da bulunmayan tütünler, bir defaya mahsus olmak üzere, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenip tebliğ edilmiş açık artırma başlangıç fiyatlarının %50'sinden fazla olmamak kaydıyla, TEKEL Genel Müdürlüğü tarafından alınmasına yönelik bir düzenleme yapılmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Teklifin geneli üzerinde yapılan müzakerelerde;

- Tütün üreticilerinin elinde kalan 10 ilâ 11 bin ton arasındaki tütünün, Tekel Genel Müdürlüğüne alınması halinde, toplumun oldukça yoksul kesimini oluşturan tütün üreticilerinin 4733 sayılı Kanunun ilk uygulamalarından kaynaklanan mağduriyetinin giderileceği,

- Türkiye'nin tütün üretimini, tüketimden fazla olduğu, bu atıl üretimin önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması gerektiği,

- TEKEL'in, son 10 yıldır, iç piyasada önemli oranda pazar kaybettiği, bunun önlenmesi için TEKEL'in bir an önce özelleştirilerek yerli firmalarla işbirliğine yönelerek ürünlerini çeşitlendirmesi ve böylece iç ve dış piyasadaki pazar payını artırması gerektiği,

- Söz konusu Teklif kapsamında alınması öngörülen tütünün, kilo başına fiyatının ortalama 1 milyon lira olarak belirlendiği, bunun üreticinin alın terinin maliyetini karşılamaktan uzak olduğu, zira bir kilo tütünün üreticiye yaklaşık 2 milyon liraya mal olduğu,

- Tütün üreticilerinin korunması ve desteklenmesi için palyatif tedbirler yerine, 4733 sayılı Kanunun tamamının yeniden düzenlenerek tütün üreticilerinin, dünyadaki örnekleri dikkate alınarak desteklenmesine yönelik tedbirlerin alınması gerektiği,

- TEKEL Genel Müdürlüğünün özelleştirilmemesi gerektiği, özelleştirilmesi halinde tütün piyasasının yabancı firmaların hâkimiyetine girmesine yol açılabileceği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- TEKEL'in 2002 yılı için 56 bin ton tütün alım sözleşmesi imzaladığı, bunun 51 bin ton olarak gerçekleştiği, halen 10 bin ton kadar alım imkânının bulunduğu,

- TEKEL'in yaklaşık 400 bin ton stok tütününün bulunduğu, bunun eritilmesine yönelik çalışmaların devam ettiği,

- 2002 yılı ekici tütün piyasasında, yaklaşık 10 ilâ 11 bin ton arası satılmayan tütünün bulunduğu tahmin edildiği, bu tütünün Kurul tarafından ilan edilen 2 milyon 200 bin liralık açık artırma başlangıç fiyatlarının yarısı olan 1 milyon 100 bin liralık ortalama fiyattan alımının yapılabileceği,

- İlave tütün alımı için finansman ihtiyacının bulunmadığı, zira TEKEL'in 2002 yılı için öngördüğü tütün alım miktarının 61 bin ton olduğu, bunun 51 bin ton olarak gerçekleştiği,

- Bu düzenleme ile alınması öngörülen tütünün maliyetinin 10 ilâ 15 trilyon lira civarında olacağı, bunun brüt maliyet olduğu, alınan tütünün işlenmesi ile bu maliyetin azalacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin geneli üzerinde yapılan müzakereleri müteakip, Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddeler üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Teklifin;

- Çerçeve 1 inci maddesi ile 4733 Sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 2 nci maddede yer alan "% 50 sinden" ifadesinin, tütün üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi amacıyla "% 75 inden" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Aşba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyon	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Mahmut Göksu</i>	<i>Ruhi Açıkgöz</i>
İstanbul	Adıyaman	Aksaray
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Osman Kaptan</i>	<i>Mehmet Mesut Özakcan</i>
Ankara	Antalya	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Ali Kemal Deveciler</i>	<i>Aziz Akgül</i>
Balıkesir	Balıkesir	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
Ömer Abuşoğlu	<i>M. Emin Murat Bilgiç</i>	<i>Birgen Keleş</i>
Gaziantep	Isparta	İstanbul
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
Ali Topuz	<i>M. Mustafa Açıkalın</i>	<i>Kıvılcım Kemal Anadol</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	<i>Taner Yıldız</i>
Karabük	Kars	Kayseri
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Ünalı</i>	<i>Ali Er</i>	<i>Gürol Ergin</i>
Konya	Mersin	Muğla
Üye	Üye	Üye
<i>Erol Aslan Cebeci</i>	<i>Musa Uzunkaya</i>	<i>Faruk Nafiz Özak</i>
Sakarya	Samsun	Trabzon
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Akif Hamzaçebi</i>	<i>Osman Coşkunoglu</i>	Mustafa Zeydan
Trabzon	Uşak	Hakkâri
		(İmzada bulunamadı)

MANİSA MİLLETVEKİLİ BÜLENT ARINÇ
VE 30 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ, TUZ VE ALKOL İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİNİN ÜRETİMİNE, İÇ VE DIŞ ALIM VE SATIMINA, 4046 SAYILI KANUNDA VE 233 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUNA BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ, TUZ VE ALKOL İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE TÜTÜN VE TÜTÜN MAMULLERİNİN ÜRETİMİNE, İÇ VE DIŞ ALIM VE SATIMINA, 4046 SAYILI KANUNDA VE 233 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUNA BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. - 3.1.2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. - 2002 yılı ürünü ekici tütünlerinden, bu Kanunun 6 ncı maddesi çerçevesinde yazılı sözleşme yapılmaksızın üretilip, açık artırma merkezlerinde alıcısı çıkmadığı için açık artırma yöntemiyle satılma imkânı da bulunamayan tütünlere, bir defaya mahsus olmak üzere ve Kurul tarafından belirlenip tebliğ edilmiş açık artırma başlangıç fiyatlarının % 50'sinden aşağı olmamak kaydıyla Genel Müdürlükçe satın alınabilir.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 1. - 3.1.2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2. - 2002 yılı ürünü ekici tütünlerinden, bu Kanunun 6 ncı maddesi çerçevesinde yazılı sözleşme yapılmaksızın üretilip, açık artırma merkezlerinde alıcısı çıkmadığı için açık artırma yöntemiyle satılma imkânı da bulunamayan tütünlere, bir defaya mahsus olmak üzere ve Kurul tarafından belirlenip tebliğ edilmiş açık artırma başlangıç fiyatlarının % 75'inden aşağı olmamak kaydıyla Genel Müdürlükçe satın alınabilir.”

MADDE 2. - Teklifin 2 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Teklifin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

